

DATOS IDENTIFICATIVOS

Variedades do español

Materia	Variedades do español			
Código	V01G400V01914			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Quilis Sanz, María José			
Profesorado	Quilis Sanz, María José			
Correo-e	mjquilis@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo é que o alumno coñeza as distintas modalidades que a lingua española ha adquirido tanto na Península como noutros continentes			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B3	Capacidade do estudantado no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C18	Capacidade para localizar, utilizar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e Internet.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado debe coñecer as distintas modalidades que a lingua española ha adquirido nas zonas *castellanohablantes.	A1	B1	C2	D1
		B7	C18	D2
Estudaranse as modalidades históricas *dialectales: o leonés e o aragonés.	A5	B1	C2	D11
		B7	C5	
O estudante ha de coñecer as peculiaridades propias que o noso idioma adoptou nas distintas áreas do continente americano onde este arraigou. O coñecemento doutras áreas xeográficas como Filipinas e África, onde o español tivo a súa presenza.	A1	B2	C2	D5
	A5	B3	C5	D10
		B7		D11

O alumno adquira unha visión realista da diversidade da lingua española.

A1 B3 C5 D5
A5 B7 D8
D10
D11

Contidos

Tema	
1. Dialectoloxía e xeografía lingüística	1.1. Conceptos de lingua e dialecto 1.2. Primeiros estudos sobre variación lingüística 1.3. Xeografía lingüística: concepto e desenvolvemento como disciplina lingüística 1.4. Os atlas lingüísticos
2. Español de España	2.1. Dialectos históricos 2.2. Español castelán 2.3. Español andaluz 2.4. Español canario 2.5. Falas de transición
3. Español no mundo	3.1. Español hispanoamericano 3.2. Español estadounidense 3.3. Español en Filipinas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas autónomas a través de TIC	0	20	20
Traballo tutelado	5	26	31
Lección maxistral	25	23	48
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	31	35
Exame de preguntas obxectivas	0	16	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Lección maxistral	Explicación teórica por parte do profesor dos aspectos máis importantes presentados no programa desta materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Poderanse realizar as consultas pertinentes respecto diso por correo electrónico (mjquilis@uvigo.é) ou en tutorías.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Poderanse realizar as consultas pertinentes respecto diso por correo electrónico (mjquilis@uvigo.é) ou en tutorías.
Exame de preguntas obxectivas	Poderanse realizar as consultas pertinentes respecto diso por correo electrónico (mjquilis@uvigo.é) ou en horas de tutorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas autónomas a través de TIC	Subiranse a a plataforma preguntas e exercicios en os que se demostrará o coñecemento apreso e a comprobación de as lecturas complementarias.	10	A1 B3 C2 D1 A5 C18 D2 D5 D8
Traballo tutelado	O alumnado deberá realizar un traballo a o longo de o curso.	25	A5 B3 C18

Lección maxistral	Se evaluará mediante a asistencia e a participación activa en as clases	5	A1	B1	C2	D2
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realizaranse varios exames parciais durante o curso.	40	A5	B2	C2	D5
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación de as competencias adquiridas que inclúen preguntas pechas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparejamiento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20		B1	C2	D1
					C18	D10

Outros comentarios sobre a Avaliación

ALUMNADO PRESENCIAL: En a 1ª edición de as actas os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. De optar por a avaliación única, terán ata a terceira semana de o curso para comunicar esta decisión a a profesora por correo electrónico. De non efectuarse dita notificación entenderase que se segue a avaliación continua. Doutra banda, o dereito a a avaliación continua perderase si non se asiches a un mínimo de o 80% de as clases, é dicir, só se evaluará con este sistema a os alumnos e as alumnas que asistan a 38 horas ou máis de clase. Tamén se perderá o dereito a a avaliación continua si non se entregan as prácticas obrigatorias fixadas por a profesora. Pola súa banda, a avaliación única consistirá en un único exame realizado en a data oficial marcada por a Facultade.

- En a 2ª edición de as actas, do mesmo xeito que en a avaliación única, o alumnado realizará un único exame en a data oficial establecida por a Facultade.

ALUMNADO SEMIPRESENCIAL: En a 1ª edición de as actas os/as alumnos e alumnas poderán elixir entre a avaliación continua e a avaliación única. Independentemente de o método de avaliación elixido, recoméndase asistir a a presentación de a materia e a as clases que sexan posibles. Para a avaliación continua seguirase o seguinte método de avaliación: Prácticas autónomas a través de TIC: 10%; traballo tutelado: 25%; exames parciais: 40%; exame de probas obxectivas: 20%. De non cumprir estes requisitos se evaluará por o método de avaliación única, que consistirá en un único exame realizado en a data oficial marcada por a Facultade.

- En a 2ª edición de as actas, do mesmo xeito que en a avaliación única, o alumnado realizará un único exame en a data oficial establecida por a Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología: el español de España**, Ariel,

Moreno Fernández, Francisco, **La lengua española en su geografía**, Arco/Libros,

Vaquero de Ramírez, María, **El español de América I: pronunciación**, Arco/Libros,

Vaquero de Ramírez, María, **El español de América II: morfosintaxis y léxico**, Arco/libros,

Bibliografía Complementaria

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología del español: el español de América**, Ariel,

Chambers, J.K; Trudgill, P., **Dialectología**, Visor,

Fontanella de Weinberg, M.B., **El español de América**, MAPFRE,

García Mouton, Pilar, **Lenguas y dialectos de España**, Arco/Libros,

Garrigós Muñoz, José, **Las habla murcianas**, edit.um,

Kany, C., **Sintaxis hispanoamericana**, Gredos,

Gimeno, Fancisco, **Dialectología y sociolingüística españolas**, Alicante,

López García, Ángel, **Policentrismo, hibridación y porosidad en la lengua española**, Vervuert,

Miguel Aparicio de, Elena (coord), Buitrago Gómez, María Cruz (coord), **Las lenguas españolas. Un enfoque filológico**, Ministerio de Educación y Ciencia,

Narbona, Antonio (coord), **Conciencia y variación del habla andaluza**, Sevilla,

Quilis, Antonio, **La lengua en cuatro mundos**, MAPFRE,

Quilis, Antonio y Casado-Fresnillo, Celia, **La lengua Española en Filipinas**, C.S.I.C.,

Zamora vicente, Alonso, **Dialectología española**, Gredos,

VV.AA., **¿Desde las variedades a la lengua pluricéntrica?**, Iberoamericana,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fonética e fonoloxía da lingua española/V01G400V01913

Fonética e fonoloxía da lingua galega/V01G400V01902

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Outros comentarios

- A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero na devandita proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.
  - A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.
  - Recoméndase a utilización dos recursos que ofrece a biblioteca para consultar as referencias recomendadas na guía da materia, así como outros recursos bibliográficos que se sinalen nas clases.
  - É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC e estar ao tanto das datas nas que teñan lugar as probas de avaliación.
  - Infórmase o alumnado de intercambio de que o nivel de lingua necesario para o adecuado seguimento das clases desta materia é alto. Consúltese coas profesoras as dúbidas respecto diso.
-